

TIỂU SỬ TÓM TẮT

I – BÀI TẬP

1. Khi nào cần viết tiểu sử tóm tắt ? Hãy nêu những nội dung và tác dụng cơ bản của việc viết tiểu sử tóm tắt.

2. Phân biệt sự giống và khác nhau của bản sơ yếu lí lịch và bản tiểu sử tóm tắt.

3. Những yêu cầu cơ bản của bản tiểu sử tóm tắt và những lỗi cần tránh khi viết văn bản này.

4. Văn bản sau đây là bản sơ yếu lí lịch hay tiểu sử tóm tắt ? Vì sao ?

Nguyễn An Ninh (1900 - 1943) là nhà văn, nhà báo và nhà yêu nước nổi tiếng trước Cách mạng tháng Tám 1945. Quê ông ở xã Mỹ Hoà, huyện Hóc Môn, tỉnh Gia Định (nay thuộc Thành phố Hồ Chí Minh). Nguyễn An Ninh tốt nghiệp khoa Luật tại Đại học Xoóc-bon (Sorbonne) ở Pháp năm 1920. Sau đó, ông đi tìm hiểu một số nước châu Âu như Đức, Áo, Hà Lan, Bỉ, I-ta-li-a,... và trở về nước năm 1922. Trong thời gian ở châu Âu, Nguyễn An Ninh đã từng liên hệ với các nhà yêu nước Phan Châu Trinh, Phan Văn Trường, cũng đã tiếp xúc với Nguyễn Ái Quốc và nhóm làm báo *Người cùng khổ*. Về nước, ông chủ yếu viết báo và diễn thuyết chống đế quốc nên đã nhiều lần bị bắt và chịu cảnh tù đày. Lần cuối cùng (năm 1939), Nguyễn An Ninh bị kết án năm năm tù, phải đi đày ở Côn Lôn, bị hành hạ đến kiệt sức và chết trong tù.

Nguyễn An Ninh để lại nhiều bài báo, bài diễn thuyết đặc sắc, nhất là những bài chính luận. *Tiếng mẹ đẻ – nguồn giải phóng các dân tộc bị áp bức* (với bút danh Nguyễn Tịnh, in trên báo *La Cloche Fêlée*, tháng 12 - 1925) là một trong những bài chính luận xuất sắc đó.

II – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. Dựa vào nội dung bài học trong sách giáo khoa để giải bài tập này.

2. Bản sơ yếu lí lịch và bản tiểu sử tóm tắt có nhiều điểm chung. Đó là những nội dung thông tin cơ bản liên quan đến một cá nhân nào đó, bao gồm năm sinh, quê quán, nghề nghiệp, quá trình hoạt động, các sự kiện quan trọng, chức vụ,... của cá nhân đó,... Hai loại này khác nhau ở chỗ bản sơ yếu lí lịch chỉ nêu một cách khách quan, trung thực các thông tin về cá nhân ; còn tiểu sử tóm tắt thường có thêm phần đánh giá của người viết. Bản sơ yếu lí lịch thường do các cá nhân tự khai, còn tiểu sử tóm tắt thường do người khác viết (tiểu sử của các anh hùng dân tộc, nhà văn hoá, nhà văn, nhà khoa học, nhà hoạt động chính trị – xã hội,...).

3. Học sinh tự làm.

4. Đây là một bản tiểu sử tóm tắt, vì ngoài các thông tin cá nhân liên quan đến cuộc đời của Nguyễn An Ninh (sơ yếu lí lịch), người viết còn nêu lên những đánh giá về nghề nghiệp và tác phẩm của ông : "nhà văn, nhà báo và nhà yêu nước nổi tiếng trước Cách mạng tháng Tám 1945" hoặc "là một trong những bài chính luận xuất sắc đó".